

A propos de l'étranger

Une vigilance accrue

Le Talmud met en exergue le respect que l'on doit à l'étranger. Certains maîtres trouvent dans la Torah jusqu'à quarante-six avertissements concernant ce sujet, exprimés de manière explicite ou par allusion.

Le visage humain porte l'image divine.
La Torah nous met en garde contre la déshumanisation du prochain.

תלמוד בבלי מסכת בבא מציעא דף נט עמוד ב

תנו רבנן: המאנה את הגר עובר בשלשה לאוין, והלוחצו עובר בשנים. מאי שנא מאנה - דכתיבי שלשה לאוין: + שמות כ"ב + וגר לא תונה, + ויקרא י"ט + וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אתו, + ויקרא כ"ה + ולא תונו איש את עמיתו - וגר בכלל עמיתו הוא. לוחצו נמי, שלשה כתיבי: + שמות כב + ולא תלחצנו, + שמות כג + וגר לא תלחץ, + שמות כב + ולא תהיה לו כנשה - וגר בכלל הוא! - אלא: אחד זה ואחד זה בשלשה. תניא, רבי אליעזר הגדול אומר: מפני מה הזהירה תורה בשלשים ושהה מקומות, ואמרי לה בארבעים ושהה מקומות בגר - מפני שסורו רע.

Talmud de Babylone traité Baba Métsia page 59 b

Nos maîtres ont enseigné: celui qui cause un tort à un étranger transgresse trois commandements négatifs et celui qui l'opprime, deux. Quelle différence entre les deux formulations ? A propos du tort, il est écrit : "Tu ne maltraiteras pas l'étranger" (Ex 22, 20) et "si un étranger vient séjourner chez toi, dans votre pays, ne le maltraitez pas" (Lv 19, 33) et "ne vous lésez pas l'un l'autre" (Ib 25, 17), ce qui inclut l'étranger. A propos de l'oppression nous trouvons trois formules: "Tu ne l'opprimeras pas" (Ib 22, 20), "tu n'opprimeras pas l'étranger" (Ib 23, 9) et "ne sois pas envers lui comme un créancier" (Ib 22, 24), ce qui inclut l'étranger. Ainsi on transgresse trois interdits dans les deux cas. Enseignement, Rabbi Eliézer le grand dit: pourquoi la Torah donne-t-elle 36 avertissements à propos de l'étranger (certains disent 46) ? Car son cœur est attiré vers le mal (l'idolâtrie).

Note

En d'autres termes, la Torah nous demande d'être très vigilants à l'égard de l'étranger pour qu'il ne se détourne pas du Dieu d'Israël en retournant vers son idolâtrie première.